

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **GDI Technology, s. r. o.**, se sídlem Brno, Tkalcovská 874/3a, zastoupená JUDr. Monikou Novotnou, advokátkou se sídlem Praha 1, Velkopřevorské náměstí 644/1a, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Praha 4, Budějovická 1387/7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 5. 2022, č. j. 62 Af 63/2020 - 76,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Celní úřad pro Jihomoravský kraj (dále jen „*celní úřad*“) rozhodnutím ze dne 17. 7. 2019, č. j. 74160-34/2019-530000-51 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), žalobkyni dodatečně vyměřil konečné antidumpingové clo ve výši 374 372 Kč, oproti clu v nulové výši, které bylo původně vyměřeno rozhodnutím v celním řízení ze dne 22. 11. 2018, ev. č. 18CZ5100001FVT3WQ1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 6. 2020, č. j. 1482-10/2020-900000-311 podle § 116 odst. 1 písm. a) daňového řádu, s přihlédnutím k zákonu č. 242/2016 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*celní zákon*“)

k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, ve znění pozdějších předpisů (dále „celní kodex“), k nařízení Rady (EHS) č. 2658/1987, o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, ve znění prováděcího nařízení Komise (ES) č. 2017/1925, kterým se mění příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (dále „celní sazebník“) a k prováděcímu nařízení Komise (EU) 2018/1469, kterým se ukládá konečné antidumpingové clo na dovoz určitých bezešvých trubek a dutých profilů ze železa nebo oceli pocházejících z Ruska a Ukrajiny na základě přezkumu před pozbytím platnosti podle čl. 11 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1036 (dále jen „PNK 1469“, nebo „prováděcí nařízení“) změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že se odkaz na právní předpis „*Prováděcí nařízení Rady (EU) č. 585/2012 ze dne 26. června 2012, kterým se ukládá konečné antidumpingové clo na dovoz určitých bezešvých trubek a dutých profilů ze železa nebo oceli pocházejících z Ruska a Ukrajiny na základě přezkumu před pozbytím platnosti podle čl. 11 odst. 2 nařízení (ES) č. 1225/2009 a kterým se zastavuje řízení o přezkumu před pozbytím platnosti týkající se dovozu určitých bezešvých trubek a dutých profilů ze železa nebo oceli pocházejících z Chorvatska*“ uvedený ve výroku napadeného rozhodnutí (dále „PNR 585“) nahrazuje odkazem na „*Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/1469 ze dne 1. října 2018, kterým se ukládá konečné antidumpingové clo na dovoz určitých bezešvých trubek a dutých profilů ze železa nebo oceli pocházejících z Ruska a Ukrajiny na základě přezkumu před pozbytím platnosti podle čl. 11 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1036*“. Žalovaný při přezkoumání napadeného rozhodnutí zjistil, že celní úřad uvedl ve výrokové části napadeného rozhodnutí právní předpis, který již nebyl v době vzniku celního dluhu (přijetí daného celního prohlášení dne 22. 11. 2018) účinný (PNR 585 bylo ke dni 3. 10. 2018 nahrazeno PNK 1469).

[2] Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Brně; ten ji nadepsaným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl.

[3] Krajský soud vycházel z následujícího skutkového stavu. Žalobkyně dovezla z Ruské federace od ruského vývozce označeného jako OOO «NABEREZHNOCHELNINSKY PIPE WORKS», 423800, Naberezhnye Chelny, Russia (dále „NPW“) pažnice, čerpací a vrtné trubky používané při vrtné těžbě ropy nebo plynu, bezešvé, s vnějším průměrem nepřesahujícím 168,3 mm (290 kusů). Zásilka byla propuštěna do volného oběhu na návrh nepřímého zástupce žalobkyně (Celní jednatelství Zelinka s. r. o.). V kolonce 33 celního prohlášení žalobkyně deklarovala kód kombinované nomenklatury (dále jen „KN“) 7304 29 10 s kódem *Taric* 80 a se sazbou cla 0 %. Uvedením kódu *Taric* 80 žalobkyně (respektive její zástupce) deklarovala, že hodnota CEV (hodnota uhlíkového ekvivalentu) vypočítaná podle vzorce Světového svářečského institutu (IIW) je v případě dovezeného zboží vyšší než 0,86, a proto nepodléhá antidumpingovému clu na základě prováděcího nařízení. Celní úřad zahájil dne 27. 2. 2019 u žalobkyně kontrolu po propuštění zboží zaměřenou na ověření správnosti sazebního zařazení zboží v případě čtyř celních prohlášení, včetně celního prohlášení uvedeného výše. Ze žalobkyní předložených podkladů celní úřad zjistil, že dovezené zboží bylo vyrobeno z oceli pevnostní skupiny M podle normy GOST 632-80, a bylo tudíž správně zařazeno do kódu KN 7304 29 10. Na základě žalobkyní poskytnutých podkladů však nebylo možné ověřit správnost deklarovaného kódu *Taric* 80, pro který je relevantní hodnota CEV daného zboží. Celní úřad hodnotu CEV vypočetl dle hodnot procentuálního obsahu jednotlivých chemických prvků, které našel v Technickém katalogu společnosti

pokračování

TMK dostupném na internetu tak, že hodnota CEV dovezeného zboží je nejvýše 0,607; v kolonce 33 tak měl být deklarován kód *Taric 20* a zboží mělo podléhat antidumpingovému clu.

[4] Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že technický katalog společnosti TMK se nevztahuje k produkci daného ruského vývozce (vztahoval se k trubkám totožných pevnostních parametrů jiného výrobce), pročež považoval závěry celního úřadu za neprůkazné a ztotožnil se se žalobkyní, že výrobky splňující kritéria pevnostní skupiny M podle technické normy GOST 632-80 z produkce různých výrobců nemusí mít totožné chemické složení. Za účelem dostatečného zjištění skutkového stavu si proto vyžádal další podklady. Své rozhodnutí poté založil na podkladech, které předložila sama žalobkyně (vlastnosti a rozměry dovezených trubek, obchodní doklady osoby zúčastněné na obchodních operacích s dovezeným zbožím apod.), a na výsledcích šetření orgánů země vývozu (především certifikát jakosti č. 4-2056), které byly získány na základě (a v souladu) s platnou mezinárodní Dohodou o partnerství a spolupráci, kterou se zakládá partnerství mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Ruskou federací na straně druhé, zveřejněné v Úředním věstníku EU dne 28. 11. 1997 pod č. L 327, str. 3 - 69, Protokol 2 o vzájemné správní pomoci za účelem správného používání celních předpisů (dále jen „dohoda o partnerství“). Kromě toho uvedl, že prokázat správnost údajů uvedených v celním prohlášení měla žalobkyně, a nikoliv celní úřad. Žalobkyně této povinnosti nedostala. Žalovaný pak učinil ohledně chemického složení propuštěného zboží obdobný závěr jako celní úřad, avšak zejména na základě údajů poskytnutých ruskými orgány.

[5] Rozsah doplněných podkladů dle krajského soudu svědčí o tom, že žalovaný učinil veškeré kroky nezbytné k úplnému zjištění skutkového stavu věci. Nelze přitom akceptovat tvrzení žalobkyně, že žalovaný postupoval účelově; ten totiž k doplnění podkladů přistoupil proto, že žalobkyně v podstatě rezignovala na snahu prokázat správnost a pravdivost jí deklarovaného kódu *Taric 80*. Ztotožnil se s žalovaným, že žalobkyně informace vyplývající z podkladů získaných žalovaným nevyvrátila. Zejména nedoložila, na základě čeho byl v celním prohlášení deklarován kód *Taric 80* s nulovou sazbou cla, a tudíž neprokázala správnost a pravdivost tvrzení, že CEV dovezeného zboží přesahuje hodnotu 0,86.

[6] Krajský soud zrekapituloval podklady, které žalovanému poskytly ruské celní orgány, a závěry, jež z nich žalovaný dovodil. Námitku, že žalovaný vycházel z nikterak neověřeného běloruského certifikátu č. 4-2056, respektive z prohlášení zaměstnance vývozce, že se daný certifikát vztahuje k dovezenému zboží, krajský soud vyhodnotil jako nedůvodnou. Poukázal na to, že žalovaný dne 5. 3. 2020 zařadil do spisu mj. dopis ruských orgánů, z něž vyplynulo, že ruské celní orgány provedly šetření u dodavatele předmětného zboží (NPW) a zjistily, že zboží zakoupil v Bělorusku. Zjistil, že přílohy dopisu ruských orgánů jsou ztotožnitelné s podklady, které předložila žalobkyně. K těmto dokladům navíc ruské orgány doložily balný list a certifikát jakosti č. 4-2056 od běloruského prodejce, z něž vyplynulo, že se jedná o totožné trubky, jako ty, které byly rozhodnutím o propuštění uvolněny do režimu volného oběhu a že jejich CEV nepřesahuje hodnotu 0,86.

[7] Krajský soud neshledal důvodnou ani žalobní námitku, dle níž se žalovaný spokojil s tvrzeními orgánů Ruské federace, aniž ověřoval jejich pravdivost, neboť naznal, že tak činit

nemusel. Nejednalo se totiž o „neoficiální“ informace z neověřeného zdroje, ale o informace získané na základě součinnosti s ruskými celními orgány v rámci mezinárodní spolupráce dle dohody o partnerství. Krajský soud dodal, že žalovaný svůj právní názor neformuloval pouze na základě takto získaných informací, ale také na základě dalších podkladů, které ve svém rozhodnutí rekapituloval.

[8] Postup a právní názor žalovaného podle krajského soudu ob stojí rovněž ve světle žalobkyní odkazovaných závěrů vyplývajících z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2016, č. j. 2 Afs 251/2015 - 272. V nyní posuzované věci bylo prokázáno, že hodnota CEV dovezeného zboží je nižší než 0,86, a zboží tak spadá do kódu *Taric 20* a podléhá antidumpingovému clu. Žalobkyně nedoložila, proč v celním prohlášení deklarovala kód *Taric 80*, ani neprokázala, že dané zboží má natolik výjimečné složení, že jeho CEV přesahuje hodnotu 0,86. Naopak od počátku tvrdila, že chemické složení zboží nezná a znát nebude.

[9] Krajský soud dále konstatoval, že žalovaný nevycházel z toho, že by žalobkyně měla povinnost odebrat vzorky zboží pro případ následné kontroly, respektive že by tuto povinnost porušila. Žalovaný pouze zdůraznil, že podle celního kodexu nese odpovědnost za správnost deklarovaných údajů primárně žalobkyně, která je současně povinna mít všechny podklady, které jsou nezbytné pro aplikaci právních předpisů v souvislosti s propuštěním zboží do navrženého režimu. S tímto názorem žalovaného se krajský soud ztotožnil. Upozornil na to, že celní kodex držiteli zboží dává možnost odebrat vzorky tohoto zboží za účelem určení jeho sazebního zařazení, celní hodnoty nebo statusu; souhlasil tak se žalovaným rovněž v tom, že pokud žalobkyně uvádí, že neměla informace o hodnotě CEV daného zboží, mohla a měla po dovozu daného zboží odebrat vzorky tohoto zboží a podrobit je laboratornímu zkoumání, a to právě proto, aby v souladu s čl. 134 odst. 2 celního kodexu a s principy, jimiž je ovládáno celní řízení, mohla správně vyplnit celní prohlášení a získat potřebné doklady a informace.

[10] Z judikatury Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) dle krajského soudu vyplývá, že kontrolu zboží po propuštění a následnou změnu sazebního zařazení lze realizovat i jen na základě písemných dokumentů, aniž by celní orgány zboží kontrolovaly fyzicky. Uvedené závěry SDEU souvisí s povinnostmi dotčených osob uvádět o dovezeném zboží podrobně veškeré údaje potřebné pro uplatnění právních předpisů v souvislosti s propuštěním zboží do příslušného režimu, a prokázat správnost a pravdivost poskytnutých informací. Pokud kontrolovaná osoba těmto povinnostem nedostojí, celní orgány nutně vycházejí z vlastních zjištění. Jestliže kontrolovaná osoba za této situace tvrdí jiné skutečnosti, je povinna je řádně prokázat, což platí i pro žalobkyni, která tak neučinila.

[11] Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku porušení zásady *in dubio mitius (libertate)*. Uvedl, že za situace, v níž CEV dovezeného zboží nedosahuje hodnoty 0,86 a zboží tedy podléhá antidumpingovému clu, neexistuje pro žalobkyni příznivější výklad práva. Pro aplikaci uvedené zásady tudíž v projednávané věci nebyl prostor.

[12] Důvodná podle krajského soudu není ani námitka, podle které žalovaný dovozoval přímou odpovědnost žalobkyně za celní dluh v rozporu s čl. 15 odst. 2 celního kodexu. Předmětem správního řízení bylo totiž doměření antidumpingového cla (celního dluhu) a nikoliv odpovědnost za porušení právních předpisů uvedením nesprávných údajů

pokračování

do celního prohlášení – pokud by tomu bylo naopak, bylo by třeba dát žalobkyni za pravdu. V nyní posuzované věci však bylo nutné vycházet z čl. 77 odst. 3, věty první a druhé, celního kodexu, podle něhož je dlužníkem za celní dluh deklarant, a v případě nepřímého zastupování také osoba, na jejíž účet je celní prohlášení činěno (zde žalobkyně). Celní orgány tudíž dle krajského soudu nepochybily, jestliže vedly řízení s žalobkyní.

[13] Proti rozsudku krajského soudu podává žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[14] Stěžovatelka předesílá, že v současné době neexistuje vzorek dovezeného zboží, který by bylo možné podrobit chemické analýze, přičemž stěžovatelka (respektive její zástupce) nebyla upozorněna na nutnost uchovat vzorky. Rovněž neexistuje žádná závazná norma, která by stanovila chemické složení materiálu podle ruské normy GOST 632-80, ani důkaz, že dovezené zboží této normě odpovídalo. Pokud stěžovatelka během celního řízení sdělila, že zboží odpovídá normě GOST 632-80, jednalo se o pouhou hypotézu. Dále neexistuje důkaz, který by provázal podklady zaslané ruskými celními orgány a podklady získané na internetu s dovezeným zbožím. Stěžovatelka rovněž uvádí, že v celním řízení nebyl proveden důkaz, z něhož by jednoznačně a nepochybnitelně vyplývalo, že zboží má být zařazeno do podpoložky *Taric 20*.

[15] Stěžovatelka namítá, že celní kodex neukládá dovozci zboží povinnost odebrat vzorky pro případ následné kontroly. Pokud takovou povinnost dovodil žalovaný, jde o zjevnou svévoli, kterou krajský soud aproboval. S tím, zda odpovědnost za správnost a úplnost informací v celním prohlášení nese osoba, která jej učinila, se žalovaný vypořádal nedostatečně, neboť pouze uvedl, že „*odpovědnost má sice zástupce, současně však 'tím spíše' žalobce*“.

[16] Dále stěžovatelka shrnuje pravidla pro sazební zařazení zboží a konstatuje, že je povinností celních orgánů založit své rozhodnutí na objektivních a přezkoumatelných kritériích. Pokud je rozhodnutí založené na pouhém konstatování, které není opřené o žádná fakta, jde o rozhodnutí nezákonné. To je i případ napadeného rozsudku i rozhodnutí žalovaného, jelikož vycházejí „*jen z neztotožněných podkladů*“.

[17] Podklady, z nichž mohla být určena hodnota CEV, byly po stěžovatelce vyžadovány až v okamžiku, kdy bylo celním orgánům zřejmé, že je stěžovatelka nebude mít k dispozici. Tento postup, spočívající v „*bezlimitním*“ přenosu důkazního břemene, zastávaný celními orgány a krajským soudem, je dle stěžovatelky nezákonný a v rozporu se zásadou *in dubio mitius*. K tomu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2022, č. j. 3 Afs 223/2020 - 66, s nímž je dle stěžovatelky napadený rozsudek v rozporu. Napadený rozsudek je v rozporu také s rozsudkem SDEU ze dne 27. 2. 2014, C-571/12, ve věci *Greencarrier Freight Services Latvia SLA proti Valsts ieņēmumu dienests*, jehož závěry nelze vykládat tak, že je dovozce povinen odebrat a uchovat vzorky zboží pro případnou následnou kontrolu. Judikatura citovaná krajským soudem v odstavcích 26 a 27 napadeného rozsudku není pro posouzení projednávané věci relevantní. Nezákonné je dle stěžovatelky také vyměření cla podle pomůcek, které krajský soud aproboval.

[18] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s napadeným rozsudkem. Zdůraznil, že celní orgány nevyžadovaly, aby stěžovatelka odebírala vzorky dovezeného zboží a uchovávala je pro účely celní kontroly. Jelikož splnění takové povinnosti celní orgány po stěžovatelce nevyžadovaly, nebyly povinny ji o ní ani poučit. Celní orgány oprávněně požadovaly jen prokázání správnosti a pravdivosti tvrzení uvedeného v celním prohlášení. Stěžovatelka byla povinna prokázat, že jí dovezené zboží bylo správně deklarováno jako zboží, jehož CEV přesahuje hodnotu 0,86, a lze jej tak zařadit pod kód *Taric* 80. To však neučinila a pouze účelově napadala zjištění žalovaného. Povinnost uchovávat informace a doklady je přitom zákonným požadavkem a nejedná se o ničím neohraňované shromažďování listin ve smyslu výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Afs 223/2020 - 66. Pokud by skutečnost, že zboží odpovídá normě GOST 632-80, byla jen hypotézou, jak nyní stěžovatelka namítá, postupovala by stěžovatelka v celním řízení v rozporu s čl. 15 celního kodexu. Žalovaný hodnotu CEV opakovaně vypočetl na základě shromážděných podkladů a spolehlivě zjistil, že běžná produkce trubek pro těžbu ropy nebo plynu (tedy zboží dovezeného stěžovatelkou – pozn. NSS) nedosahuje hodnoty CEV 0,86. Povinnost stěžovatelky prokázat správnost a pravdivost tvrzení učiněných v celním prohlášení vyplývá ze zákona. Stěžovatelka však byla nečinná, vyjadřovala se tak, že požadované informace nemá a mít nebude, a spoléhala na to, že se celním orgánům po propuštění zboží do volného oběhu hodnotu CEV již nepodaří zjistit. Jestliže nyní stěžovatelka uvádí, že nezná hodnotu CEV a chemické složení zboží, jednala při deklaraci pro ni výhodného kódu *Taric* 80 buď účelově, nebo rezignovala na základní pečlivost a opatrnost, která se od dovozců zboží očekává.

[19] V posuzované věci dle žalovaného neexistují dvě „*reálné varianty stavu věci*“, a zásada *in dubio mitius (libertate)* tak nemohla být porušena. Žalovaný na základě provedeného dokazování zjistil skutečný stav věci (nevyměřil tak clo podle pomůcek) a na něj poté aplikoval platné právní předpisy; napadené rozhodnutí je tedy založeno na objektivních a přezkoumatelných kritériích. Na rozdíl od stěžovatelky má žalovaný také za to, že judikurní závěry rekapitulované v odstavcích 26 až 27 napadeného rozsudku na nyní projednávanou věc dopadají.

[20] V replice k vyjádření žalovaného stěžovatelka uvedla, že s ohledem na současnou diskreditaci ruských státních orgánů (vzhledem k ruské agresi na Ukrajině – pozn. NSS) není možné jejich zjištění považovat za důvěryhodná, což platí i o internetových ruskojazyčných zdrojích. Žalovaný také pochybil při provádění důkazu webovými stránkami, což mělo vliv na zákonnost jeho rozhodnutí. Ve zbývajících částech repliky stěžovatelka opakuje svoji argumentaci uplatněnou v kasační stížnosti.

[21] Žalovaný v reakci na toto vyjádření uvedl, že co se týče spolupráce s ruskými celními orgány, postupoval v souladu s dohodou o partnerství, s čímž současný postup Ruské federace na Ukrajině nesouvisí. Nepochybil ani při provádění dokazování; stěžovatelka byla se všemi zjištěnými skutečnostmi seznámena a měla možnost se k nim vyjádřit, přičemž kopie listin nalezených na internetu jsou součástí spisu.

[22] Dalším podáním žalovaný předložil rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2022, č. j. 4 Afs 41/2022 - 40, který byl vydán ve skutkově a právně obdobné věci.

pokračování

[23] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[24] Kasační stížnost není důvodná.

[25] Nejvyšší správní soud předesílá, že se skutkově i právně obdobnými případy na půdorysu prakticky totožných kasačních námitek již zabýval ve výše zmíněném rozsudku č. j. 4 Afs 41/2022 - 40 [stěžovatelkou byla společnost DIMARY INVESTMENTS s. r. o., jež je personálně propojena s nynější stěžovatelkou, a která též dovážela podobné zboží (trubky) z Ruské federace a v řízení o kasační stížnosti byla zastoupena stejnou zástupkyní jako nynější stěžovatelka; všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz], a dále v rozsudcích ze dne 26. 4. 2023, č. j. 4 Afs 159/2022 - 51, ze dne 28. 4. 2023, č. j. 4 Afs 160/2022 - 53 a ze dne 10. 10. 2023, č. j. 3 Afs 155/2022 - 50. V posledních třech zmíněných řízeních se jednalo o věci téže stěžovatelky jako v nynějším řízení, pouze s tím rozdílem, že předmětem posouzení byla jiná rozhodnutí o dodatečném vyměření antidumpingového cla (ovšem týkající se totožného zboží dovezeného z Ruské federace). Nejvyšší správní soud neshledal důvod se od uvedených rozsudků odchýlit, a proto níže v zásadě jen rekapituluje závěry z nich vyplývající, které lze bez dalšího užít i na nyní posuzovanou věc. Kasační soud upozorňuje, že v uvedených věcech byly podány totožné kasační stížnosti a totožná vyjádření žalovaného jako v nyní projednávané věci. Část uplatněné kasační argumentace se ale v nyní posuzované věci mívá s rozhodovacími důvody krajského soudu a žalovaného, zejména pokud jde o námitky stran informací z internetových zdrojů, které nebyly pro skutková zjištění žalovaného stěžejní, jak bylo uvedeno již v rekapitulaci skutkového stavu v odst. [6] tohoto rozsudku. V nyní projednávané věci totiž žalovaný (na rozdíl od celního úřadu) vyšel z podkladů obdržených od stěžovatelky a od ruských celních orgánů, zejména pak z certifikátu jakosti č. 4-2056, jenž se týkal stěžovatelkou dováženého zboží.

[26] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval kasační argumentací spočívající v nesouhlasu stěžovatelky se zjištěním skutkového stavu ohledně výsledné hodnoty CEV dováženého zboží. Hodnota CEV byla základem pro zařazení zboží do kódu *Taric*, potažmo pro určení výše antidumpingového cla.

[27] Podstatou sporu mezi účastníky řízení je, zda se na stěžovatelkou dovezené zboží vztahuje antidumpingové clo podle prováděcího nařízení. Podle čl. 1 odst. 1 prováděcího nařízení se *ukládá [...] konečné antidumpingové clo na dovoz bežešvých trubek a dutých profilů ze železa nebo oceli, kruhového průřezu, s vnějším průměrem nejvýše 406,4 mm, s hodnotou uhlíkového ekvivalentu (CEV) nejvýše 0,86 podle vzorce a chemického rozboru Světového svářečského institutu (IIW) v současnosti kódů KN ex 7304 11 00, ex 7304 19 10, ex 7304 19 30, ex 7304 22 00, ex 7304 23 00, ex 7304 24 00, ex 7304 29 10, ex 7304 29 30, ex 7304 31 80, ex 7304 39 58, ex 7304 39 92, ex 7304 39 93, ex 7304 51 89, ex 7304 59 92 a ex 7304 59 93 (46) (kódy TARIC 7304110010, 7304191020, 7304193020, 7304220020, 7304230020, 7304240020, 7304291020, 7304293020, 7304318030, 7304395830, 7304399230, 7304399320, 7304518930, 7304599230 a 7304599320), pocházejících z Ruska a z Ukrajiny.*

[28] Žalovaný dospěl k závěru, že CEV stěžovatelkou dovezeného zboží nepřesahuje hodnotu 0,86. Dle žalovaného tak zboží mělo být zařazeno do kódu *Taric* 20, a nikoli kódu *Taric* 80, a mělo tak podléhat antidumpingovému clu. Stěžovatelka naopak tvrdí, že v celním prohlášení deklarovala zboží správně pod kódem *Taric* 80, neboť hodnota CEV je vyšší než 0,86.

[29] Oba výše uvedené kódy *Taric* představují opatření v rámci obchodní politiky Evropské unie. *Taric* má podobu internetové databáze a je denně aktualizován (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2011, č. j. 1 Afs 101/2010 - 83, č. 2374/2011 Sb. NSS, a ze dne 30. 3. 2016, č. j. 2 Afs 251/2015 - 272). Podle čl. 3 celního sazebníku má každá podpoložka KN osmimístný číselný kód. Podpoložky *Taricu* jsou určeny devátým a desátým místem.

[30] V posuzované věci bylo zboží zařazeno do kódu KN 73 04 29 10, o čemž mezi účastníky není sporu. Kód *Taric* 20 představuje ve vztahu k uvedenému kódu KN obchodní opatření odkazující na to, že dané zboží podléhá antidumpingovému clu ve smyslu prováděcího nařízení – tedy že má hodnotu CEV nejvýše 0,86. Naopak kód *Taric* 80 ve vztahu k tomuto kódu KN stanoví, že zboží antidumpingovému clu nepodléhá, neboť jeho hodnota CEV je vyšší než 0,86.

[31] Pro dokazování v celním řízení se uplatní specifické zásady daňového řízení (srov. rozsudek tohoto soudu ze dne 7. 12. 2016, č. j. 10 Afs 216/2016 - 38). Jak také Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku ze dne 31. 1. 2005, č. j. 4 As 1/2003 - 71, č. 542/2005 Sb. NSS, „[p]okud celní orgán jako správce daně v souladu s § 31 odst. 8 písm. c) zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, prokáže existenci skutečností vyvracejících věrohodnost, průkaznost či správnost účetnictví, evidencí či záznamů vedených celním (daňovým) subjektem, je důkazní břemeno na celním subjektu, jehož povinností podle § 31 odst. 9 celního zákona je navrhnout či označit důkazy, které mají potvrdit skutečnosti jím uvedené v přiznání, hlášení a vyúčtování nebo k jejichž průkazu byl celním orgánem v průběhu celního řízení vyzván. Pokud celní subjekt toto důkazní břemeno neunes, celní orgán podle okolností uloží povinnost zaplatit clo v jiné výši, než odpovídá údajům uvedeným celním subjektem při propuštění dovezeného zboží do volného oběhu.“ Ač se citované závěry vztahují k dříve platné právní úpravě obsažené v zákoně č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, jsou nadále relevantní i ve vztahu k současné úpravě § 92 daňového řádu, neboť ta je obdobná.

[32] Námitku, že žalovaný nezjistil dostatečně skutkový stav věci, a krajský soud měl pro tuto vadu napadené rozhodnutí zrušit, nepovažuje Nejvyšší správní soud za důvodnou. Žalovaný při posuzování hodnoty CEV dovezeného zboží vycházel z celé řady podkladů, a to jak získaných součinností se stěžovatelkou (zejména informace o vlastnostech a rozměrech zboží, technické informace, obchodní doklady, doklady kvality, certifikáty kvality atd.), tak i z vlastní úřední činnosti (podklady získané součinností se zemí vývozu, zejména certifikát kvality č. 4-2056 ze dne 14. 10. 2018). Stěžovatelce přitom nelze přisvědčit v jejím tvrzení, že podklady získané od ruských celních orgánů jsou neověřené a neprovázané s dováženým zbožím. Krajský soud podrobně rekapituloval, jak celní orgány postupovaly při získávání informací od ruských celních orgánů (tj. od oficiálních autorit smluvní strany dohody o partnerství), a jak získané podklady hodnotily (viz odstavce 19 a 20 odůvodnění napadeného rozsudku). Nejvyšší správní soud se ztotožňuje i s jeho závěrem,

pokračování

dle kterého byly podklady získané součinností s ruskými celními orgány dostatečně provázané se stěžovatelkou dovezeným zbožím. To dokládá mimo jiné skutečnost, že ruské celní orgány a stěžovatelka předložily zcela ztotožnitelné podklady, ať již jde o faktury, certifikáty či technické výkresy, které byly ověřeny otiskem razítka vývozce. K těmto dokladům ruské orgány navíc doložily stejným způsobem ověřený balný list a certifikát kvality č. 4-2056. Balný list obsahoval stejné zboží jako certifikát – doklad kvality předložený stěžovatelkou. Z dopisu ruských orgánů bylo navíc zřejmé, že provedly šetření přímo u dodavatele stěžovatelky, společnosti NPW, a zjistily, že tato společnost zakoupila dané zboží před jeho odesláním do tuzemska v Bělorusku na základě smlouvy č. 18021757 ze dne 15. 3. 2018. Běloruský protějšek vydal certifikát jakosti č. 4-2056 obsahující mj. informace o chemickém složení dovezeného zboží, včetně normovaného obsahu jednotlivých chemických prvků, což bylo následně využito k výpočtu CEV. Nejvyšší správní soud aprobuje rovněž závěr krajského soudu, že certifikát jakosti je základním dokumentem, který vydávají výrobci hutních výrobků, jenž poskytuje informace o chemickém složení výrobku. V případě, že je certifikát ztotožněn se zbožím, jedná se o jednoznačný důkaz o chemickém složení tohoto zboží (výrobku). Z obsahu certifikátu jakosti č. 4-2056 dospěl žalovaný k závěru, že se bez jakýchkoli pochybností jedná o stejné trubky, které byly rozhodnutím o propuštění uvolněny do režimu volného oběhu, a to na základě údajů uvedených v předmětném celním prohlášení. Trubky byly ztotožněny stejným vnějším průměrem a silou stěny (s přesností na desetinu mm), a také tím, že splňují požadavky technické normy GOST 632-80. Nadto danou skutečnost potvrdil i vývozce zboží, společnost NPW, a stěžovatelka ji žádným způsobem nezpochybnila. Žalovaný veškeré výpočty hodnoty CEV vysvětlil a přestřel, z jakých podkladů při nich vycházel (viz výpočet na str. 17 napadeného rozhodnutí). Nejvyšší správní soud se tak ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že žalovaný dostatečně zhojil nedostatky ve zjišťování skutkového stavu, které vznikly v řízení před celním úřadem. Současně obsáhlým doplněním dokazování přesvědčivě vyvrátil námitky stěžovatelky týkající se hodnoty CEV dovezeného zboží, takže důkazní břemeno k prokázání jejích tvrzení přešlo zpět na ni. Jelikož stěžovatelka pouze obecně rozporovala zjištění žalovaného, aniž by předložila odpovídající podklady, které by potvrdily její tvrzení, své důkazní břemeno neunesla.

[33] Nedůvodná je rovněž polemika stěžovatelky ohledně kvality či „neoficiality“ podkladů poskytnutých ruskými celními orgány, neboť se jedná o oficiální dokumenty poskytnuté orgány země vývozu daného zboží na základě dohody o partnerství. Na uvedené nemá vliv ani stěžovatelkou namítané zdiskreditování ruských státních orgánů v důsledku ruské agrese na Ukrajině. Spolupráce mezi českými a ruskými celními orgány se uskutečnila již na přelomu let 2019 a 2020, tedy před zahájením vojenského konfliktu na Ukrajině, a v době, kdy Evropská unie s Ruskou federací běžně spolupracovala. Nadto, poskytnutí údajů, které vedlo k doměření antidumpingového cla, bylo ve svém důsledku proti zájmu Ruské federace na podpoře exportu hutních výrobků, takže ani z tohoto pohledu nelze na postup ruských celních orgánů hledět jako na účelový.

[34] Stěžovatelka se přitom mýlí, domnívá-li se, že žalovaný byl povinen zjistit chemické složení zboží se stoprocentní jistotou. Povinností žalovaného bylo v souladu s výše citovanou judikaturou prokázat existenci takových pochybností, které vyvracejí průkaznost stěžovatelkou tvrzených skutečností (zde hodnoty CEV dovezeného zboží uvedené v celním prohlášení). Této povinnosti žalovaný dostál, neboť doplnil odvolací řízení o soubor

podkladů, kterými vyvrátil stěžovatelkou tvrzenou hodnotu CEV dováženého zboží, a svůj postup detailně popsal v odůvodnění svého rozhodnutí. Žalovaný tedy nevyužil pro dodatečné vyměření cla postupu podle pomůcek ve smyslu § 98 daňového řádu, jak také stěžovatelka namítá; clo bylo v posuzovaném případě stanoveno na základě dokazování.

[35] Se stěžovatelkou se nelze ztotožnit ani v tom, že neexistuje důkaz, že dovezené zboží skutečně odpovídalo ruské normě GOST 632-80. Z obsahu celního spisu vyplývá, že sama stěžovatelka tvrdila, že zboží této normě odpovídá, k čemuž předložila v průběhu kontroly příčnou dokumentaci.

[36] Závěry krajského soudu, aprobující postup žalovaného, jsou také v souladu s požadavky na celní zařazení shrnutými v již výše zmíněném rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 251/2015 - 272. Kasační soud v tomto rozsudku mimo jiné konstatoval, že „[j]e na správních orgánech, aby za situace, kdy přistoupí ke změně sazebního zařazení zboží a následnému uvalení antidumpingového cla [...], vyloučily či minimalizovaly pochybnosti o skutkových a právních důvodech zásahu do právní sféry stěžovatele.“ Žalovaný dostatečně prokázal, že hodnota CEV dovezeného zboží je nižší než 0,86, a proto zboží spadá do kódu *Taric* 20 a podléhá antidumpingovému clu. Tímto postupem minimalizoval pochybnosti o skutkových a právních důvodech zásahu do právní sféry stěžovatelky ve smyslu citovaného rozsudku kasačního soudu.

[37] Závěry krajského soudu o neunesení důkazního břemene stěžovatelkou nemohou zvrátit ani kasační námitky ohledně absence poučení stěžovatelky o její povinnosti uchovávat vzorky propuštěného zboží pro případ následné kontroly. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu, že nejenže takovou povinnost zákon celním orgánům neukládá, ale žalovaný ani celní úřad uchovávání vzorků po stěžovatelce nevyžadovali. Jak přílehlavě uvedl žalovaný, byla to stěžovatelka, kdo se rozhodl dovážet zboží ze třetí země, v důsledku čehož měla na základě čl. 15, čl. 51 a čl. 163 celního kodexu disponovat potřebnými informacemi a poklady k prokázání svých tvrzení uvedených v celním prohlášení (tj. včetně zařazení zboží pod kód *Taric* 80). Současně bylo povinností stěžovatelky potřebné doklady uchovávat pro účely celních kontrol po dobu 10 let (§ 10 celního zákona). Odkázat lze v této souvislosti také na závěry rozsudku SDEU ze dne 15. 9. 2011, C-138/10, ve věci *DP grup EOOD*, dle kterého „systém, který nestanoví systematické ověřování celních prohlášení, předpokládá, že deklarant poskytne celním orgánům správné a úplné informace. Článek 199 odst. 1 první odrážka prováděcího nařízení totiž stanoví, že podáním celního prohlášení podepsaného deklarantem nebo jeho zástupcem celnímu úřadu, vzniká odpovědnost za správnost údajů uvedených v celním prohlášení.“ Nejvyšší správní soud dodává, že ani skutečnost, že stěžovatelka byla zastoupena nepřímým zástupcem, společností Celní jednatelství Zelinka s. r. o., ji nezavazuje odpovědnosti za správnost a úplnost informací uvedených v celním prohlášení v souladu s čl. 15 odst. 1 a 2 celního kodexu.

[38] Nejvyšší správní soud se neztotožňuje ani s námitkou, že krajským soudem odkazovaná judikatura v odstavcích 26 a 27 odůvodnění napadeného rozsudku je pro projednávanou věc irelevantní. Závěry krajským soudem citované judikatury naopak na daný případ dopadají, neboť z nich vyplývá povinnost stěžovatelky, jakožto dovozce, poskytnout celním orgánům komplexní informace a podklady k jí deklarovaným

pokračování

skutečností. Současné podporují závěr krajského soudu, že celní orgány mohly určit hodnotu CEV dovezeného zboží, aniž by měly k dispozici jeho konkrétní vzorek.

[39] Výše zmíněné rozsudky SDEU C-571/12 a Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Afs 223/2020 - 66, na které stěžovatelka v kasační stížnosti poukazuje, povinnost celního deklaranta (či jeho zástupce) prokázat svá tvrzení uvedená v celním prohlášení za pomoci relevantních důkazních prostředků nikterak nezpochybňují. Odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu navíc vycházel z jiné skutkové situace; stěžovatelka odkazuje na část odůvodnění, v níž Nejvyšší správní soud uvedl, že není možné paušálně a bez důkladného uvážení tvrdit, že by si podnikatel musel opatřovat nespecifikované důkazní prostředky tak, aby vždy v budoucnu vyhověl požadavkům daňových orgánů. Uvedené však bylo reakcí kasačního soudu na zjednodušené obecné tvrzení krajského soudu v tehdejší věci, že by si měl každý daňový subjekt zajišťovat pro případ potřeby i další důkazní prostředky pro budoucí daňové řízení. Takový obecný a bezbřehý požadavek však vůči stěžovateli v nynější věci uplatněn nebyl.

[40] Důvodnou Nejvyšší správní soud neshledává ani námitku porušení zásady *in dubio mitius*. Jak přiléhavě uvedl krajský soud, použití této zásady předpokládá možnost alespoň dvou veškerými v úvahu připadajícími výkladovými metodami obhajitelných výkladů právní normy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2014, č. j. 4 As 28/2014 - 40). V nynějším případě však existuje jen jedna správná možnost interpretace příslušné právní normy, nikoli dvě rovnocenné možnosti výkladu, přičemž ani stěžovatelka žádný konkurenční výklad nepřednesla.

[41] Namítá-li dále stěžovatelka, že se žalovaný dopustil pochybení při provádění důkazu webovými stránkami, což mělo vliv na zákonnost rozhodnutí, je nutno upozornit, že tato námitka byla stěžovatelkou poprvé uplatněna teprve v kasační stížnosti; nemá svůj předobraz v žalobě, ačkoli v ní uplatněna být mohla, a představuje tedy nepřipustnou námitku dle § 104 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se jí tak dále nezabýval. Pouze *obiter dictum* lze poukázat na fakt, že žalovaný v nyní posuzované věci důkaz webovými stránkami neprováděl a uzavřel, že informace nalezené ze strany celního úřadu na internetu nebylo možné považovat za podklady, jimiž lze prokázat chemické složení stěžovatelkou dovezených ocelových trubek nebo hodnotu CEV.

[42] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[43] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věta první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšná, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný byl ve věci úspěšný, nevznikly mu však náklady přesahující běžný rámec jeho úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 16. května 2024

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu